

Eskilstuna kommun

info@eskilstuna.se

2020-05-27

1 (20)

Dnr-SI 2019:8339

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Tegelvikens skola årskurs 1-9 i Eskilstuna kommun

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsynen eller granskningen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Tegelvikens skola årskurs 1-9 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framtidsytande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Tegelvikens skola årskurs 1-9 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ser till att undervisningens genomförande systematiskt och kontinuerligt följs upp.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ser till att eleverna i högre utsträckning ges möjlighet att utvärdera undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar arbetet med att skapa studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att ge alla lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 1 februari 2021 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:8339) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn har skapat en tydlig organisation för samverkan och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn behöver dock utveckla skolans strategiska jämställdhetsarbete. Vidare visar granskningen att rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att kontinuerligt följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat. Rektorn beslutar också om åtgärder utifrån

analysen. Dock behöver rektorn se till att uppföljningen av hur undervisningen bedrivs utvecklas.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av intervjuer och inkommen dokumentation framgår att skolans arbetslagsorganisation har arbetats om inför detta läsår. Skolan har olika forum för samverkan och lärare träffas även varje vecka i sina arbetslag. Rektorn träffar arbetslagsledarna veckovis samt tar del av arbetslagsmötenas protokoll. Av intervjuer med lärare framgår vidare olika exempel där lärare samverkar utifrån årskurser eller ämnen. Det finns emellertid lärare som upplever att de inte riktigt har någon att samarbeta med och därför efterfrågar mer styrning kring detta av rektorn. Skolan har också en skolutvecklingsgrupp bestående av förstelärare med olika uppdrag.

Rektorn ser till att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Av intervjuer framgår att skolan driver ett särskilt utvecklingsprojekt. Projektet innefattar diskussioner och handledning kring undervisningsutveckling och är stadiövergripande. Inom projektet har lärare identifierat egna utvecklingsområden. Av intervjuer framgår att lärare finner arbetet meningsfullt och de arbetar med skilda områden såsom exempelvis lektionsstruktur eller hur genomgångar kan förbättras. Avtrycken som utvecklingsarbetet resulterat i är främst i enskilda lärares undervisning vilket också rektorn i intervjun kan exemplifiera. Under denna termin kommer lärare att arbeta med ett gemensamt utvecklingsområde, digitalisering.

Obehöriga lärare får en planerad introduktion. Rektorn uppger att alla lärare som börjar vid skolan får introduktionsmaterial samt en utsedd mentor. Det finns också en förvaltningsplan för obehöriga lärare gällande exempelvis bedömning. Obehöriga lärare ska enligt rektorn sambedöma med en behörig lärare.

Värdegrunds- och jämställdhetsarbete

Rektorn följer upp att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Rektorn uppger att frågor kring detta ställs regelbundet i samband med medarbetarsamtal. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att värdegrundsupparbetet följs upp genom bland annat en elevenkät som alla elever besvarar fyra gånger per år. I enkäten ingår frågor kring normer och värden. Det genomförs också under året olika aktiviteter såsom temadagar där värdegrundsfrågor tas upp. Skolans arbete med värdegrund finns vidare formulerat i skolans plan mot kränkande behandling. Av intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att skolregler och förhållningssätt är tydliga och att de

följs upp varje höst med eleverna på mentorstid. Skolans ordningsregler och förhållningssätt finns också synligt uppsatta i klassrummen.

Skolenheten saknar i flera avseenden ett strategiskt jämställdhetsarbete. Rektorn uppger att pojkars och flickors kunskapsresultat analyseras men den skolenkät som genomförs gällande värdegrundsfrågor analyseras inte utifrån kön. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår vidare att jämställdhet kopplat till undervisningssituationen är inget som gemensamt diskuterats och lärare har inte fått någon kompetensutveckling inom området. Rektorn uppger att ett pilotprojekt om jämställdhet genomförs på andra skolor i kommunen och att skolans eget arbete kommer att utvecklas utifrån vad pilotprojektet visar.

Uppföljning och analys av kunskapsresultat

Rektorn följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat. Av intervju med rektorn och ingiven dokumentation framgår att elevernas kunskapsresultat i alla årskurser följs upp och analyseras regelbundet och systematiskt under läsåret. Resultatuppföljningen omfattar parametrar såsom klasser, ämnen, kön samt eventuella förändringar över tid. Analysen dokumenteras i skolenhetens verksamhetsberättelse. Rektorn uppger att uppföljningarna har olika inriktning under året. Inför läsårsstart kan det handla om vilka klasser som behöver ytterligare resurser för att senare under terminens gång följa upp om insatser ger önskad effekt. Av intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att lärare får i uppgift att utvärdera elevernas kunskapsutveckling i sina klasser/ämnen och det dokumenteras i mallar som finns. Det varierar dock i vilken utsträckning som arbetslagen fört gemensamma strukturerade diskussioner kring elevernas samlade kunskapsresultat. Av intervju med rektorn framgår att uppföljningen av elevernas kunskapsresultat har visat ett behov av att särskilt höja kunskapsresultaten i matematik. Skolan arbetar därför detta läsår med två lärare i varje klass i matematik i årskurs 7 och 8 där behovet har varit störst. Rektorn uppger vidare att kunskapsresultaten som helhet för årskurs 9 sjönk förra läsåret i jämförelse med samma elevers kunskapsresultat i årskurs 7 och årskurs 8. En bidragande förklaring är att antalet elever som inte kommer till skolan har ökat, något som skolan arbetar med. Av nationell statistik för läsåret 2018/2019 framgår dock att för Tegelvikens skola var andelen elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen högre än riket, det vill säga 77,8 procent jämfört med 75,5 procent. Det framgår även att alla elever i årskurs 6 uppnådde kunskapskraven i alla ämnen samma år. Av huvudmannens egen statistik för läsåret 2018/2019 framgår vidare att andelen elever i årskurs 1 som nådde de nationella målen i läsförståelse var 92 procent för flickor och 88 procent för pojkar. Andelen elever i årskurs 3 som nådde de nationella målen i respektive ämne var mellan 88 – 96 procent för flickor och 88 – 100 procent

för pojkar. Den sammantagna bilden är att skolan som helhet har en hög måluppfyllelse i jämförelse med riket. Av skolan verksamhetsberättelse för läsåret 2018/2019 framgår samtidigt att det är en variation i måluppfyllelse mellan olika klasser. Klasser där måluppfyllelsen avviker från skolan i övrigt har identifierats och olika utvecklingsinsatser genomförs.

Uppföljning av undervisning

Rektorn följer upp lärares förutsättningar för att bedriva undervisningen, men uppföljningen av hur undervisningen genomförs behöver utvecklas. Rektorn uppger att lärares förutsättningar för undervisningen följs upp vid medarbetarsamtal. Det har också i och med den organisationsförändring som skett genomförts en större utvärdering av lärares förutsättningar. Rektorn uppger vidare att skolledningen i viss utsträckning tar del av lärares pedagogiska planeringar. Rektorn har också deltagit i diskussioner med lärare kring vissa ämnen samt gjort lektionsobservationer i klasser men främst på förekommen anledning. Dock finns det i nuläget inte ett systematiskt arbete där rektorn följer upp lärares undervisning. Av intervjuer med lärare framgår också att få lärare blivit observerade eller fått återkoppling på sin undervisning. Rektorn uppger också att lektionsobservationer inte har genomförts i ämnen där elevernas måluppfyllelse är lägre. Rektorn uppger att han är medveten om att uppföljning av undervisningens kvalitet behöver utvecklas men att fokus det här läsåret framförallt har varit på de organisationsförändringar som genomförts.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ser till att undervisningens genomförande systematiskt och kontinuerligt följs upp.

Skolinspektionen bedömer att rektorn mer systematiskt och kontinuerligt behöver följa upp hur undervisningen genomförs. Av granskningen framkommer visserligen exempel på hur rektorn får insyn i hur undervisningen bedrivs, men uppföljningen sker inte med den systematik som krävs för att ge ett tillräckligt underlag för beslut om utvecklingsåtgärder.

Enligt 4 kap. 4 och 5 §§ skollagen ska rektorn ansvara för att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen i förhållande till de nationella målen genomförs under medverkan av personal och elever. Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s. 28 och 29) med kommentarer om systematiskt

kvalitetsarbete för skolväsendet, framgår att det är viktigt att rektorn följer upp hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar barn och elevers lärande och utveckling. Utgångspunkten är de nationella mål och de områden som man har beslutat att fokusera i utvecklingsarbetet. Personalen behöver även få återkoppling på sin undervisning från rektorn samt från kollegor. Genom kollegialt lärande kan personalen strukturera sitt utvecklingsarbete och använda kunskaperna i det dagliga arbetet.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn kontinuerligt följer upp hur undervisningen bedrivs på skolan för att kunna utöva ett tydligt och ändamålsenligt pedagogiskt ledarskap. Tillsammans med uppföljning av elevernas måloppfyllelse och förutsättningar för undervisningen får rektorn också en bred nulägesbild av verksamheten som kan ligga till grund för att identifiera såväl styrkor hos lärare som områden där det kan finnas behov av kompetensutveckling.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande bedömning är att undervisningen i huvudsak är varierad och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Undervisningen har överlag en tydlig struktur och undervisningen anpassas efter elevernas olika förutsättningar och behov. Vidare visar granskningen att lärare stärker elevernas självförtroende och motivation till att lära. Elevernas ges också möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Av granskningen framgår dock att undervisningskvalitén kan skilja sig åt mellan lärare avseende exempelvis lektionsstruktur, aktivt lärarstöd, målfokusering och individanpassning. Granskningen visar vidare att lärarna gör eleverna delaktiga i planering av undervisningen dock behöver gemensamma former för utvärdering av

undervisningen utvecklas i syfte att identifiera utvecklingsområden för att ytterligare höja kvaliteten.

Undervisningen består i huvudsak av varierade arbetsformer och arbetssätt samt innehåller ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer med lärare och av lektionsobservationer framkommer att eleverna får arbeta med olika sorters arbetsuppgifter och på olika sätt. Undervisningen varierar med exempelvis genomgångar, filmvisning, arbete enskilt eller i grupp. Elever uppger att undervisningen generellt är varierad men att det samtidigt förekommer ämnen där de alltid arbetar enskilt och på samma sätt. Granskningen visar vidare att eleverna överlag får det stöd de behöver för att komma igång och bibehålla sitt engagemang under lektionerna. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår hur lärare tydligt förklarar för eleverna vad de ska arbeta med samt ger ytterligare handledning vid behov under lektionens gång. Eleverna uppger i intervjuer att lärare är bra på att förklara och att de inte behöver vänta länge för att få den hjälp de behöver under lektionerna. Dock framgår i en av elevintervjuerna exempel på ämnen där elever inte upplever att de alltid får den hjälp de behöver under lektionerna.

Undervisningen är överlag målfokuserad och har en tydlig struktur. Av intervjuer med lärare och elever samt av lektionsobservationer framgår att lektioner huvudsakligen inleds med genomgångar där lärare med hjälp av att skriva på tavlan, visa på datorn eller bildstöd tydliggör lektionens syfte, innehåll och tid för olika moment för eleverna. Ofta avslutas lektioner gemensamt genom att lärare summerar, ställer frågor eller ger en utblick mot nästa lektion. Lärare uppger att det inte finns någon gemensam lektionsstruktur som alla lärare följer. Dock finns det klasser där undervisande lärare sett ett behov och kommit överens om en gemensam lektionsstruktur. Rektorn uppger att lärarkollegiet har fortbildats i att skapa en målfokuserad undervisning. Av intervjuer med lärare och elever framgår inget annat än att undervisningen utgår ifrån läroplanens mål. Det varierar dock i vilken utsträckning lärare går igenom läroplanens kunskapskrav med eleverna och vad som krävs för att nå olika betyg.

Lärare använder olika metoder för att individanpassa undervisningen. Av intervjuer med lärare framgår att de försöker anpassa undervisningen så att alla elever utmanas. Elever som behöver utmanas för att nå långt i sin kunskapsutveckling får arbeta med extrauppgifter eller kan få individuell återkoppling kring hur en viss skoluppgift kan vidareutvecklas. Lektionsobservationer visar också exempel på att elever får nya arbetsuppgifter när de blir klara med en uppgift. Av intervjuer med elever framgår att det finns tillgång till arbetsuppgifter av olika svårighetsgrad. Dock framkommer i en av elevintervjuerna exempel på ämnen där mer avancerade uppgifter sällan finns tillgängliga och att elever istället får arbeta med andra skolämnen eller

skönlitterär läsning för att vänta in sina klasskamrater. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att det inte har förts några gemensamma strukturerade diskussioner kring hur elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling ska utmanas. Frågan har emellertid berörts i samtal mellan enskilda lärarkollegor. Av intervjuer med lärare framgår vidare att elever som behöver mer stöd i skolämnen kan få olika former av individanpassning såsom inläst material, extra undervisning eller särskild placering i klassrummet.

Lärare stärker elevernas självförtroende och motivation att lära men granskningen visar samtidigt att detta kan variera. Flera lärare uppger i intervjuer att de försöker utgå från vad eleverna är intresserade av för att på så sätt motivera dem i skolarbetet. Att ge eleverna återkoppling såväl skriftligt som muntligt på det de presterar beskrivs också som viktigt. Andra lärare poängterar också att det är viktigt att diskutera med eleverna vad arbetsuppgifterna kräver av dem för att nå målet. Av elevintervjuer och lektionsobservationer framgår att eleverna uppmuntras på olika sätt i undervisningen, ofta genom beröm riktat till individen eller klassen. Andra exempel som eleverna beskriver som uppskattat är när lärare går runt i klassrummet och berättar med inlevelse eller när elever får arbeta med ett visst moment flera gånger som de tycker om. I två av tre elevintervjuer framgår emellertid också exempel där elever inte tycker att lärare lyckas göra undervisningen intressant. Elever beskriver också fall där de upplever att de inte blir trevligt bemötta vilket exempelvis påverkar i vilken omfattning de vill ställa frågor när de inte förstår. Av intervjuer med lärare framgår samtidigt exempel på hur de skapar ett tillåtande klimat i klassrummet där elever exempelvis uppmuntras till att ställa frågor och våga misslyckas.

Eleverna får överlag möjlighet att reflektera kring sitt lärande och ges strategier för sitt fortsatta lärande. Av intervjuer med lärare, elever och lektionsobservationer framgår exempel där lärare i slutet av lektioner ställer reflekterande frågor kring lektionens innehåll och vad eleverna har lärt sig. Andra metoder som används för självreflektion är att elever kan få göra självskattning av sina kunskaper. Samtidigt framhåller elever att reflektioner kring eget lärande inte förekommer alls i vissa ämnen. Vidare visar granskningen att eleverna fått arbeta med både källkritik och studieteknik. Lärare beskriver också hur eleverna tränas i att ta eget ansvar för sitt lärande genom att exempelvis mentorn går igenom gemensamt med klassen vilka arbetsuppgifter som eleverna ska göra. Elever uppger att de tränas i att ta eget ansvar genom de läxor de får och som de förväntas göra.

Eleverna ges möjlighet till delaktighet i planering av undervisningen. Av lärar- och elevintervjuer framgår olika exempel på att elevers synpunkter höras vid planering av undervisningen och att elever kan få påverka val av arbetssätt eller

examinationsformer. Elever upplever emellertid att graden av delaktighet varierar mellan olika lärare och ämnen. Av intervjuer med lärare framgår generellt att elever ges möjlighet till delaktighet. Rektorn uppger att resultatet av skolans elevenkät visat att eleverna känner sig delaktiga i planering av skolarbetet. Elevdelaktighet är i övrigt, tillägger rektorn, inget som skolan specifikt har arbetat med de senaste åren.

Elevernas möjlighet till delaktighet i utvärdering av undervisningen behöver utvecklas. Av intervjuer med lärare och elever samt av lektionsobservationer framgår olika exempel på hur lärare i slutet av lektioner låter eleverna kort få utvärdera lektionspasset utifrån hur de upplevde studieron eller arbetsuppgifternas svårighetsgrad. Vidare beskrivs hur lärare efter större arbetsmoment eller terminsslut kan låta eleverna få göra utvärderingar av undervisningen. Övergripande frågor kring hur elever upplever undervisningen ställs också i den enkät alla elever besvarar två gånger per termin. Granskningen visar emellertid att det saknas ett gemensamt strukturerat arbete på skolan med att utvärdera undervisningen. Av intervjuer med elever framgår också att de i liten utsträckning, utöver att utvärdera studieron vid enskilda lektioner, ges möjlighet att utvärdera undervisningen i olika ämnen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ser till att eleverna i högre utsträckning ges möjlighet att utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att rektorn, tillsammans med lärarna, behöver skapa bättre möjligheter för eleverna att utvärdera undervisningen. Granskningen visar att det varierar i vilken utsträckning som elever ges möjlighet att utvärdera undervisningen. Vidare saknas i nuläget gemensamma rutiner för hur elever ges möjlighet att utvärdera undervisningen i olika ämnen. Att elever ges möjlighet att utvärdera undervisningen är särskilt viktigt då granskningen visat exempel på att undervisningskvaliteten kan skilja sig mellan lärare avseende exempelvis lektionsstruktur, aktivt lärarstöd, målfokusering och individanpassning.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Av Lgy11, avsnitt 2.3 framgår att läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Vidare framgår att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att eleverna i högre utsträckning och på ett strukturerat sätt ges möjlighet att utvärdera undervisningens. Utvärdering av undervisning kan med fördel samordnas med den utökade uppföljning av undervisningens genomförande som rekommenderas i området Rektors ledarskap. På så vis kan gemensamma ändamålsenliga förhållningssätt och strategier arbetas fram.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens bedömning är att det finns ett medvetet arbete för att skapa trygghet på skolan. Skolans främjande och förebyggande arbete för att skapa studiero behöver dock utvecklas. Granskningen visar att det inte är studiero i alla klasser och att arbetet med att skapa studiero behöver bedrivas mer strukturerat.

Det finns ett medvetet arbete för att skapa trygghet på skolan. Av ingivna dokument och samtliga intervjuer framgår att det bedrivs ett systematiskt trygghetsarbete på skolan. Rektorn är delaktig i detta arbete. Tryggheten följs kontinuerligt upp med hjälp av elevenkäter och eventuella otrygga platser identifieras. Efter att enkätsvar har analyserats genomför skolan insatser som exempelvis förändringar i skolmiljön. Skolans arbete för att skapa trygghet finns också beskrivet i skolans plan mot kränkande behandling. Lärare uppger att de gemensamt har varit med i arbetet med att revidera planen för detta läsår. Av intervjuer med rektorn, lärare och elever framgår också att olika trygghetsfrämjande aktiviteter genomförts under läsåret såsom stadieövergripande dag med samarbetsövningar liksom halvdag där elever fått arbeta med fallbeskrivningar kring hur de ska vara mot varandra. Elever har också på mentorstid fått diskutera hur de ska vara mot varandra på internet och i sociala

medier. Av samtliga intervjuer framgår att eleverna är trygga på skolan. Det framgår emellertid att det har förekommit enskilda händelser som har påverkat tryggheten negativt. Rektorn beskriver att en av skolans trygghetsgrupper har gjort riktade trygghetsinsatser. Exempelvis har mer personal knutits till grupper där det varit otryggt. Elever uppger att det finns vuxna ute i samband med raster och att de hjälper eleverna att reda ut eventuella incidenter som uppstår. Den generella bilden är också att språkbruket är bra elever emellan även om äldre elever upplever att lärare inte alltid reagerar när elever kallar varandra för nedsättande saker. Rektorn och lärare beskriver dock att de finns tydliga rutiner som följs i händelse av att kränkningar sker på skolan. Inkomna kränkingsanmälningar analyseras för att identifiera eventuella mönster kopplat till individer eller grupper. Även om skolan kontinuerligt genomför elevenkäter i alla klasser och resultat sammanställs på stadienivå så görs ingen strukturerad uppföljning och analys för skolans samlade enkätresultat. Av granskningen framgår till exempel att det inte förts diskussioner i lärarlaget kring hur pojkar respektive flickor upplever tryggheten på skolan. Rektorn uppger i huvudmannens svar på kommunicerat protokoll att resultatet av enkäten visar att tryggheten är god men att trygghetsteamet kommer att arbeta mer med analyserna framöver.

Arbetet med att tillförsäkra eleverna en studiemiljö som präglas av studiero behöver utvecklas. Av intervjuer med rektorn, lärare och representanter för elevhälsan framgår att studieron överlag är god på skolan men att det varierar i olika klasser. Studieron kartläggs kontinuerligt genom skolans egen enkät och insatser genomförs vid behov. Av intervjuer med elever och lärare framgår vidare att ordningsregler är något som diskuteras återkommande i de flesta klasser. Dock framgår att kartläggning främst sker på klassnivå och att det inte görs några övergripande analyser av hur studieron är på skolan.

Av granskningen framgår att ett särskilt arbete kring studiero har pågått eller är pågående i vissa elevgrupper. Exempelvis har skolans trygghetsgrupp gjort insatser i vissa klasser och även annan personal eller skolledning har varit aktiva i arbetet. Av intervjuer med lärare framgår också att de känner att det fått stöd i arbetet med att skapa studiero och att stödåtgärder följs upp.

Av intervjuer och lektionsobservationer framgår flera exempel på god studiero under elevernas lektioner men också fall där det inte är så. Det kan exempelvis handla om hög ljudvolym eller mycket rörelse i klassrum där lärares tillsägelser inte ger tillräcklig effekt. Lektionsobservationer visar också flera exempel där skolans policy kring telefoner under lektionstid inte efterlevs vilket bidrar till sämre studiero. Härutöver visar också granskningen olika exempel där matförberedelser inne i klassrum får en

negativ inverkan på studieron. Rektorn uppger i intervju att de gemensamt behöver hitta bättre former för att göra analyser och att förebyggande insatser behöver förbättras avseende studiero. Lärare och representanter för elevhälsan uppger att de inte för några gemensamma strukturerade diskussioner kring studiero utan att ämnet tas upp först på förekommen anledning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar arbetet med att skapa studiero.

Skolinspektionen bedömer att arbetet för att skapa studiero i alla klasser behöver utvecklas. Rektorn behöver tillsammans med sin personal närmare analysera hur studieron är för eleverna och komma överens om gemensamma utvecklingsåtgärder för att skapa studiero i alla klasser.

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av Lgr 11, avsnitt 2.2 framgår att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärare diskuterar och når en samsyn kring gemensamma förhållningssätt och strategier för att skapa och bibehålla studiero. Utgångspunkter för arbetet kan vara både lärares och elevers upplevelse av studiero och att lärare ges möjlighet att lära av varandra. Målet är att undervisningen i alla klasser ska präglas av studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens bedömning är att rektorn i viss utsträckning följer upp att bedömningen och betygssättningen är likvärdig. Rektorn har även i viss utsträckning skapat förutsättningar för lärarna att samverka vid bedömningar. Rektorn behöver dock utveckla arbetet för att säkerställa att alla lärare ges förutsättningar att samverka vid bedömning.

Analys av bedömning och betygssättning

Rektorn säkerställer i viss utsträckning att bedömning och betygssättning är likvärdig inom skolan. Rektorn uppger att det generellt är svårt att göra jämförelser mellan lärares betygssättning då samma lärare oftast undervisar i parallella klasser i ämnet. Rektorn följer emellertid upp eventuella skillnader mellan elevernas betyg i olika klasser, ämnen och kön. Dock visar granskningen att rektorn inte har uppmärksammat de stora skillnader som förekom mellan resultat på nationella prov och betyg avseende läsåret 2018/2019. Av nationell statistik avseende läsåret 2018/2019 framgår exempelvis att mer än 30 procent av eleverna i årskurs 6 fick ett högre terminsbetyg i ämnet svenska än resultat på det nationella provet. Även en större avvikelse förelåg i årskurs 9 i ämnet svenska. Enligt rektorn har skolan inte några rutiner som innebär att lärare ska signalera till rektorn om avvikelser förekommer. Av intervjuer med lärare framgår att de inte haft några gemensamma diskussioner med rektorn kring bedömning eller att de har fått återkoppling på sina bedömningar och betyg.

Förutsättningar för likvärdig bedömning

Rektorn har i viss utsträckning skapat förutsättningar för lärarna att samverka vid bedömningar. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att nationella bedömningsstöd används och att nationella prov på alla stadier bedöms gemensamt. Det kan dock variera om lärare rättar sina egna elevers eller andra elevers prov. Det varierar också om proven avidentifieras. Av intervjuer med lärare framgår flera exempel på där lärare arbetar med sambedömning i sina klasser eller ämnen. Arbetet sker då främst med årskurs- eller ämneskollegan. Det är inte uttalat av rektorn att lärare ska kvalitetssäkra sina bedömningar med varandra men flera lärare menar att detta är något som förutsätts av rektorn. Lärare uppger vidare att det inte förekommer några strukturerade diskussioner kring bedömning på skolan. Samtidigt framhåller rektorn att fortbildning har getts under läsåret kring bedömning och att lärare exempelvis har fått arbeta med lärandematiserna i skolans lärplattform. Av intervju med rektorn och lärare framgår vidare att det avsätts tid för sambedömning men att vissa lärare efterfrågar mer tid för detta. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår också att det finns lärare som inte har någon att sambedöma med. Rektorn

uppgger dock att i ämnen såsom bild och musik finns utöver kollegialt stöd inom arbetslaget och förstelärare även ett kommungemensamt nätverk.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att ge alla lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver skapa förutsättningar för alla lärare att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning. Som framgår ovan finns det lärare som inte ges möjlighet att jämföra och diskutera sina betyg eller bedömningar med andra lärare. Vidare framgår att rektorn i högre grad behöver följa upp hur lärarnas sambedömning fungerar.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2018:247, s. 22-23) om betyg och betygssättning beskrivs att sambedömning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet, eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Ett professionellt samtal om utformningen av ändamålsenliga bedömningssituationer och bedömning av olika underlag kan förbättra likvärdigheten. Sådana diskussioner kan ha både formativa och summativa syften. Lärare kan tillsammans analysera underlag och på vilka olika sätt som eleverna ger uttryck för sin förståelse av ämnesinnehållet. Vidare framgår att rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevers kunskaper vid betygssättning, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Vid behov kan huvudmannen behöva bistå med att organisera arbetet mellan skolenheter, exempelvis om lärare saknar ämneskollegor inom skolenheten. Detta kan ske genom att skapa mötesplatser, såväl fysiska som digitala.

För att ytterligare utveckla arbetet med bedömningen och betygssättning rekommenderar Skolinspektionen att rektorn ser till så att alla lärare ges förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar tillsammans med andra

lärarkollegor. Rektorn behöver också förtydliga för lärarna när tillfällen för gemensam kvalitetssäkring av bedömningar ges samt följa upp arbetet.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Stadler

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Stadler

X Tobias Thorén

Föredragande
Signerat av: Tobias Thoren

I handläggningen av ärendet har även utredare Helena Lanver och Åsa Rasmussen medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 8 lektionsobservationer
- Tre gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 11 och 12 mars 2020. Besöket genomfördes av Tobias Thorén och Helena Lanver.

Tegelvikens skola i Eskilstuna kommun är en kommunal grundskola med undervisning i förskoleklass och årskurs 1-9. Skolledningen består av rektor och biträdande rektor. Lärarna är organiserade i tre stadiindelade arbetslag. I årskurs 1-9 går 433 elever. Förskoleklass omfattas inte av granskningen.